

Kære venner

Kære kolleger – jeg har glædet mig til at holde min første 1. maj-tale som formand for LO Hovedstaden.

Jeg husker en følelse af stolthed, da jeg som lærling første gang kom til 1. Maj arrangement i min fagforening. Det var en stolthed over at være en del af den arbejderbevægelse, som har støbt fundamentet for vores samfund. Et samfund med frihed, lighed og fællesskab for arbejdere. Det fundament er stadigvæk afgørende for, at Danmark er, som det Danmark vi kender.

Jeg er vokset op i det østlige Afrika i Kenya. Det er et land, hvor forskellen mellem dem, der har, og dem, der ikke har, er mere voldsom, end vi kan forestille os. Jeg gik på den lokale skole med 300 andre børn, men jeg var den eneste som ejede et stykke legetøj. Som en hvid ranglet dreng tiltrak jeg langt mere opmærksomhed, end tusindvis af underernærende børn uden udsigt til skolegang. Den ulighed har brændt sig fast i mig. Det har efterladt en vished om, at vi her i Danmark bor et særligt sted, bygget på stærke værdier.

Det er derfor, at jeg her på 1. Maj bliver fyldt af stolthed over arbejderbevægelsen og i særdeleshed fagbevægelsens sejre. I dag fylder arbejdernes internationale kampdag 125 år.

Listen over sejre er lang – heldigvis: 8 timers arbejdsdag, ret til barsel, ferie og pension. Et samfund, hvor vi gratis kan få uddannelse og hjælp på hospitalet, og hvor fællesskabet holder hånden under os, hvis vi mister vores arbejde eller bliver ramt af sygdom. Og ikke mindst kvinders valgret, som fylder 100 år i år.

Fællesskabet er udfordret

Vi står på skuldrene af mange succeser. Måske er det derfor ekstra svært at se virkeligheden i øjnene. For på trods af vores mange resultater, så står jeg med en grundlæggende fornemmelse af, at fagbevægelsen – og dermed velfærdssamfundet – er under et stort pres.

Der er mere end nogensinde før noget på spil. Mange af vores kollegaer vælger fagforeningen fra. De sidste mange årtier har mange tænkt "not for me". Den massive opbakning til vores faglige fællesskab, der muliggjorde en stor og stærk middelklasse, og som grundlagde velfærdssamfundet, er svækket.

Hvis vores fællesskab, arbejderbevægelsen, mister terræn – så slår fundamentet for velfærdssamfundet sprækker. Og kommer der sprækker i fundamentet, kan man nok forestille sig, at vi hver især vil kæmpe for, at vi eller vores nærmeste ikke falder i. Fællesskabet får trange kår.

Vi skal kæmpe imod den tendens. Vi skal kæmpe for, at fællesskaberne igen bliver stærke. Vi har brug for hinanden. For stærke modstandere af vores samfundsmodel står og banker på vores dør:

- Vi ser det, når private plejefirmaer vinder kontrakter i hjemmeplejen ved at underbyde de offentligt ansattes overenskomster og dermed skaber et usolidarisk pres på medarbejdernes arbejdsvilkår – vi ved, at det ikke var den tilgang, der skabte velfærdssamfundet
- Vi ser det, når alt for mange arbejdsgivere svigter deres ansvar for at uddanne fremtidens arbejdskraft, og dermed efterlader tusinder af unge i hovedstaden uden læreplads – vi ved, at lærepladser er afgørende for at skabe håndværk i verdensklasse
- Og vi ser det, når pengestærke udenlandske virksomheder presser vores løn- og arbejdsforhold, som helt aktuelt med Ryanair i Kastrup Lufthavn, ud fra en kold kalkule om at ødelægge vores arbejdsmarkedsmodel – vi ved, at det ikke var det type arbejdsmarked, der skabte en stor og stærk middelklasse

Så til Hjort og Løkke, Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Industri, og alle jer udenlandske fidusmagere, der står i korridoren og venter, kan jeg bare sige: Vi giver ikke op, vi er kommet for at blive. Vores svar er et stærkt fællesskab. Et aktivt fællesskab, som er klar til handling, klar til forandringer. Fremad i kampen for et godt, trygt og retfærdigt arbejdsmarked.

Frihed, lighed og fællesskab

1. maj er vores dag – en kampdag, hvor vi skal se hinanden i øjnene. Vi skal huske hinanden på, at vores indsats i dag har betydning for kollegaernes arbejdsdag i morgen. For de kommende generationers arbejdsliv.

Skal vi ikke love hinanden, at vi vil kæmpe for frihed. Vi vil aldrig tillade, at store internationale milliard-virksomheder som Ryanair sætter sejl på vores muligheder for at organisere os for at skabe gode job, hvor lønnen også rækker til at betale huslejen, en bøf om lørdagen og fritidsaktiviteter til ungerne. Og lad mig bare sige, det står i skarp kontrast til det, Claus Hjort og Venstre vil, når de siger, at 40 kroner i timen IKKE er social dumping. Vi står fast på kravet om en løn, man kan leve af. I fagbevægelsen insisterer vi på friheden til at organisere til bedre liv.

Skal vi ikke også love hinanden, at vi vil kæmpe for lighed. I de kommende år sætter vi for alvor ind imod den fuldstændig urimelige forskelsbehandling, der er mellem kønnene. Det må ikke være sådan, at vi kan kigge ned i barnevognen og vide, at den lille dreng har udsigt til at dø tidligere end den lille pige, fordi mænd har markant dårligere helbred senere i livet end kvinder. Det må heller ikke være sådan, at pigen kan se frem til en lavere løn og dårligere pension. Det er mere end på tide, at vi sætter turbo på at bekæmpe uligheden mellem

mennesker. I fagbevægelsen insisterer vi på reel lighed.

Og skal vi ikke love hinanden, at vi står fast på at bevare og udvikle vores solidariske velfærdssamfund. Vi vil kæmpe for fællesskabet. Et velfærdssamfund, opbygget gennem generationer, hvor de bredeste skuldre bærer det tungeste læs. Når borgerlige tunger snakker om en højere pensionsalder, så er det en våd klud i hovederne på vores kolleger i plejesektoren, der løfter op til 2-3 tons om dagen. En våd klud i hovederne på vores kolleger, der arbejder under et hårdt psykisk pres flere steder i den offentlige sektor. Og en våd klud i hovederne på vores kolleger i lufthavnen, der slæber flere hundrede kufferter dagligt, og i den travle sommerperiode løfter op mod 15 tons – dagligt! I fagbevægelsen insisterer vi på en solidarisk tilbagetrækning, hvor vi tager hånd om vores kollegaer, så de ikke slider deres krop op hverken fysisk eller psykisk.

Vores bevægelses sejr har altid taget afsæt i visioner om frihed, lighed og fællesskab. Det var med de værdier, vi støbte fundamentet for velfærdssamfundet. Det er med de værdier, vi ser fremad.

Og når vi ind i mellem oplever, at borgerlige strømme forsøger at tage patent på de værdier, der ligger i vores DNA, så er det vigtigt at huske på: For de borgerlige er frihed kun et gode for de få. Det er ikke en vision om frihed for de mange. Reel frihed hænger tæt sammen med fællesskab og lighed.

Fagbevægelsesperspektivet

Min vision som formand for LO Hovedstaden kan opsummeres i et enkelt ord nemlig "fremad". Det indebærer forandringer. Jeg ved godt, at nogen indimellem kan føle sig truet af fremtiden – måske endda begræde forandringerne og med al magt holde fast i det velkendte. Måske er det fordi, at mange af de forandringer, som vi oplever for tiden, medfører mere utryghed og dårligere vilkår.

Men sådan skal det ikke være. Vi skal kæmpe for forandringer, som forbedrer vores levevilkår, og som giver os mere tryghed. Med mig som formand bliver vi aldrig tilfredse med status quo – jovist forsvarer vi, men mest af alt udvikler vi. Det skal være os, der tænker fremad, der formulerer vores vision for den danske model, en ny og mere solidarisk tilbagetrækningsreform, og hvordan vi udvikler verdens bedste erhvervsuddannelser.

Så for at sige det lidt kantet og forenklet, så er fagbevægelsen ikke en forening, man skal være en del af, hvis man kun drømmer om Danmarks bedste forsikrings-selskab, gratis fodboldbilletter eller gode rabatordninger. Fagbevægelsen er det, der foregår på arbejdspladserne, når vi tager ansvar for vores kolleger og skaber en bedre arbejdsplads. Du skal være med, hvis du drømmer om, at i morgen bliver bedre end i går. Du skal være med, hvis du tror på, at fællesskab er udgangspunktet for, at vi lykkes. For i fællesskab når vi meget – se bare på vores historie.

Jeg hører ofte, at unge ikke vil fællesskab. At tiden er løbet fra fagforeningerne. Lad mig slå fast: Intet kunne være mere usandt. Et af de bedste eksempler finder vi hos cykelmekanikerne i København.

Cykelbranchen i København har i lang tid været kendetegnet af stort set ingen overenskomster og meget få organiserede medlemmer. En lav gennemsnitstimeløn, ingen pension eller feriefridage har været det normale i branchen.

Men det sidste år, er der sket rigtigt meget. Cykelmekanikerne har besluttet sig for at gøre op med dårligt arbejde. Bevæbnet med en overenskomst og invitation til stormøde i hånden, har frivillige cykelsmede brugt deres fritid på at besøge deres kolleger. Organiseret dem i et stærkt fællesskab. For de ved godt, at forbedringer på arbejdsmarkedet kun sker, når vi handler sammen i fællesskab. Her, under et år efter, er der holdt utallige stormøder for cykelmekanikere og flere hundrede arbejdspladsbesøg. Og resultatet er ikke til at tage fejl af. Cykelbranchen i København er forandret.

50 % flere cykelsmede er i dag medlem af deres fagforening, Metal Hovedstaden. Men det virkelig interessante er: 26 cykelværksteder har i dag fået en overenskomst og dermed gode løn- og arbejdsforhold.

Fagbevægelsen er truet af, at flere vælger fællesskabet fra. Det er måske den største udfordring for fundamentet under velfærdssamfundet, for reel frihed og lighed for arbejdere.

Men heldigvis er der også tegn på, at fællesskabet stadig vælges til. Det lysner i øst. Cykelmekanikerne i København viser os, hvad et aktivt handlefællesskab er, og hvad det kan. Polske og italienske metroarbejdere melder sig ind i deres fagforening 3F for at kæmpe for ordentlige arbejdsforhold. Og Danmarks største fagforening HK Hovedstaden har medlemsfremgang, fordi de satser på at komme ud på arbejdspladserne og opbygge relationer til kollegaerne.

Det skal vi lade os inspirere af. Vi kan forandre arbejdsmarkedet, når vi står sammen. Vi kan gøre det umulige, hvis vi tør kaste os ud i det.